

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

ЗАХАРИЈА ОРФЕЛИН

(1726 - 1785)

Каталог изложбе

Нови Сад, 2001

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

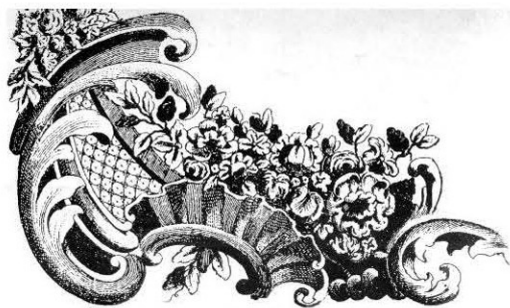
КАТАЛОЗИ ИЗЛОЖБИ

67

АУТОРИ КАТАЛОГА И ИЗЛОЖБЕ

Ксенија Светличкић и Мирјана Брковић

Библиотека Матице српске приредила је изложбу поводом 275. годишњице рођења књижевника, калиграфа и бакроресца Захарије Орфелина. Изложба је отворена од 6. до 31. децембра 2001. године у витринама испред свечане сале Матице српске, а коришћена је грађа из збирки БМС и Рукописног одељења Матице српске (РОМС). Испод сваке каталошке јединице утисане су сигнатуре.

Захарија Орфелин. Уроц: Крпац: Бѣли: Анап: Спц: Чина: р: 1774

Захарија Орфелин један је од најкрупнијих људи и најактивнијих књижевних радника српских у XVIII веку. Доситеј Обрадовић, Јован Рајић и Захарија Орфелин три су најважнија српска писца тога века. Што нарочито истиче Орфелина то је да је он своје врло разноструке способности и неуморну радљивост примењивао на разним пољима народне просвете, и да је неколико послова први започео радити у целом српском народу.(...)

Захарија Стефановић Орфелин родио се 1726. године у Вуковару, у Срему. Право презиме му је било Стефановић. За његово презиме Орфелин има објашњења: да је састављено из имена Орфеја и Лина, два митолошка певача. Орфелин се није редовно школовао, и још више но Доситеј Обрадовић он је био самоук. У 'предисловију' *Жимия* Петра Великог, он вели да је у школском образовању 'веома недостаточен': "Одно толко чтеније книг било мње Академијеју и самоју главноју наукоју." У својој младости био је учитељ, али како се од учитељевања није дало живети, он напусти ту службу. 1757. био је у чиновничкој служби код митрополита Павла Ненадовића у Карловцима, и тада се потписује као 'архиепископско-митрополијски илирически канцелист'. У једном запису из 1760. помиње се као митрополитов секретар. Две године, око 1763, провео је као благајник темишварског владике Вићентија Јовановића Видака. То су биле рђаве године његова живота, и он их је сачувао у рђавој успомени. 1772. године он пише у једноме писму, да се, иако болестан и сиромах боље осећа "него ли у Темишвару при трпезу и хлебу владикином. Дух мој от свуда спокојан, кад хоћу устанем и благодарим Бога, што ме је извео из дома развращенога и беспокојнога, и ослободио ме је онаквог благодјејанија". Две године био је домаћи учитељ код банатског племића Јована Сапланцајија од Мече, две године у

манастиру Беочину, по године у манастиру Гргетегу, и по године у Великој Ремети. Неко време бавио се у Млецима, тамо надгледао штампање неколико својих књига, и изучио се сликарској уметности и резању у бакру, тако да се у томе послу врло усавршио и оставио радове од стварне вредности.(...)

Јован Скерлић, 1909

Захарија Орфелин је несумњиво једна од најзанимљивијих и најкрупнијих личности српског духовног живота у 18. веку. Његов рад и његово стваралаштво скоро су сасвим познати. Зна се: био је учитељ, административац (канцелиста), калиграф, илустратор, графичар, бакрорезац, педагошки писац, песник, преводилац, теолог, пројектант, издавач, филолог, уредник календара и часописа, библиограф, историчар, рецензент, природњак, технолог и коректор, а можда и још понешто, што ће се тек сазнати. Извесно је да је говорио и руски, немачки, латински, нешто талијански и ваљда понешто француски, а писао је на српском, руском и немачком.

Захарија Орфелин је био први српски песник који је пожелео и остварио жељу да штампа своје песме. Да оствари ту своју жељу, он је, ваљда, из Сремских Карловаца потегао, не и тако далеко у оно време, у Венецију и онде нашао штампара код кога је остварио сан свих песника да своје песничко дело види трајно умноженим и спремним да дође у руке читалаца који су говорили, читали и писали његовим језиком.

Штампањем песама у Венецији, код Грка Димитрија Теодосија, 1761, З. Орфелин није и започео свој живот са књигом и живот за њу. Још 1757, он је у Новом Саду писао и преписао једну рукописну књигу, а најкасније 1758. у Сремским Карловцима започео са резањем текстова у бакру са којих је потом умножавао књиге. У овим трима пословима, преписивањем и умножавањем књига са бакрорезних плоча од 1757. и штампањем књига од 1761. обухватио је он сав могући однос према књизи, па и српској књизи. У том и таквом обиму то није чинио нико ни пре ни после њега.

Лазар Чурчић, 1983

Орфелинова калиграфска и цртачка вештина одраз је самоуких вежби овог одиста даровитог почетника у време његовог учитељевања у Новом Саду, а њено прво познато остварење је *Маловажноје пријетствије - Поздрав Мојсеју Путнику*. Та барокно-рокајна књижица, коју је Орфелин исписивао и украшавао 1757. године,

показује све врлине, али и извесне недостатке младог уметника.

Већ и сама идеја да, у исти мах, оствари поетско, калиграфско и цртачко дело казује доста о Орфелину: наговестио је овом књижицом многострука уметничка стремљења. Тим својим првим већим радом представио се меценама, бачком епископу Мојсеју Путнику и карловачком митрополиту Павлу Ненадовићу, као песник, калиграф и ликовни уметник. Највећа вредност ове панегиричке песме је у стилској усаглашености та три уметничка израза па се стога она може узети као обележје Орфелинових разноврних склоности. Таква успела симбиоза поезије и ликовне уметности, остварена уметничким чином једног аутора, ретко се може срести и у уметнички богатијим срединама. По томе је књижица *Маловажноје привјетствије* особена.(...)

Да је 1757, после књижице *Маловажноје привјетствије*, отишао у Беч на Уметничку академију уместо у Карловце за митрополијског канцелисту, Орфелин би усавршио цртеж, што би, без сумње, повољно утицало на његово графичко стварање.

Динко Давидов, 2001

Читав један нови свет поимања људске културе и тежњу ка устоличавању њене хуманистичке и демократске народске садржине подарио је З. Орфелин Србима првим српским и јужнословенским часописом - својим *Славено-сербским магазином* 1768. године. Петнаест година пре Доситејевог *Писма љубезном Харалампију*, Захарија Орфелин, свестан непремостивог јаза између знања учених људи и неукости народа, осмелио се да чином (међу Србима дотле невиђеним) издавања часописа премости тај јаз, да њиме „умножи ползу общчу”, да шири образовање, пропагира књижевна, научна, филозофска и практична знања. *Магазин* је требало, по намени и жељи свог (или својих) покретача, да задовољи разнолике и разноврсне потребе човекове.(...) Орфелинове идеје као да су извађене из сржи француског Просветитељства, из књига његових најмаркантнијих представника. С *Магазином* он постаје публицист, есејист, мислилац, агитатор и пропагатор књиге и културе, моралист и филозоф социјално-практичног смера; онакав какви су били или тежили да буду и велики просветитељи Запада, иако су њихове идеје до њега дошле највећим делом преко Русије.

Душан Панковић, 1976

Орфелин је почео своју књижевничку каријеру поезијом, прешао је затим на школску књижевност, латио се онда већих књижевних предузећа, а завршио је рад с популарним и практичним економским делима.(...)

Набрзо после инсталације Путникове прешао је Орфелин у Карловце у службу митрополиту Павлу Ненадовићу као „канцелист”. Прво време карловачког живота било је за књижевност неплодно. Сметале су канцеларијске и административне дужности и дворска служба. За то време је Орфелин цртао грамате, резао књижице на бакарне плоче и штампао их. На штампаном, односно резаном бланкету једне свештеничке синђелије читамо запис који јасно говори да се Орфелин бавио умножавањем бланкета и књижица које је сам резао у бакру. Али нигде иначе, осим на поменутој синђелији, нисам нашао забележен траг о његовој „бакарној типографији”.

Из те бакарне типографије су изашле и три књижице којима су досад наши библиографи означивали Орфелина и као аутора, то су: наредба синодска од 1757 о клањању телу и крви Христовој, кратак катихизис под насловом *Ортодоксос омологиа* и кратку науку о седам тајана.

Тихомир Остојић, 1923

У прегледу историографске литературе и библиографије руске књиге *Житије Петра Великог* најчешће улази под именом Димитрија Теодосија као свог аутора, а понекад и као анонимно дело. Све донедавно, до објављивања најновијег каталога руске књиге XVIII века, ниједна руска библиографија није забележила име правог писца - Захарије Орфелина, а ни у литератури о Петру I, где је ово дело било познато и разматрано, нема помена његова имена. Иако се у руској славистици сазнало ко је аутор млетачке историје Петра Великог, то сазнање је стојало некако по страни и споро је продирало у остале гране руске литературе. Тек недавно је И. Фејнберг, истражујући Пушкинове историјске изворе, указао на српског писца Захарију Орфелина као на аутора оне венецијанске историје, приписиване Теодосију, којом се служио Пушкин пишући свој рад о Петру.

Мирјана Бошков, 1976

ДЕЛА

1. Краткое ѿ Б(о)гоподобаю□емь тѣлѹ и крови Хр(и)с(то)вой поклоненій и Времени тогѡ наставленіе... въ единѹ се рѹчнѹю книжицѹ поставилъ, и Бл(а)гословеніе|м(ъ) Ихъ Превосходительства На т□тъ подалъ Захаріа Орфелінь ... / [Па□ель Ненадовичъ]. - [Сремски Карловци] : На т□тъ подалъ Захаріа Орфелінь, [1758]. - 15 стр.
А С I 1/Пв
2. Ор□до□ос' омологи□Сирѣчь Православное исповѣданіе Каѡоліескі□и Ап(осто)л|с|кі□Ц(е)ркве восточны□ Три б(о)гословны□добродѣтели, вѣра, надежда, любовь ... Па□ломъ Ненадовиче|м(ъ) устроис□1754. - [1. изд.]. - [Въ Карловцѣ Сремскомъ] : На т□тъ же подалъ Захаріа Орфелінь..., 1758. - 24 стр.
Р18Ср I 31.1
3. Ода На воспоминаніе вторагѡ Хр(и)стова пришестві□по образѹ пѣсны Лва премѹдрагѡ Цар□Греческагѡ, Еллїнски Стїхами по Алфавітѹ Сложенна□а на славенски Г(о)с(по)диномъ Парѡеніемъ Еп(и)ск(о)помъ, Приведенна□ Стїхами же Славенскими Захаріемъ Орфеліномъ..., оустроенна□... - [1. изд.]. - В' Вѣннѣ : иждивеніемъ... Парѡеніа Па□лювича, 1760. - [16] стр.
Р18Ср I 40.1
4. Плачь Сербїи Е□же Сыни в' Различны□Госѹдарства разсѣ□пис□/
Об□вленный □С.С.С. - [Въ Венеціи : кодъ Димитріа □еодосїа, 1762-1763]. - 7 стр.
Р18Ср I 38.1
5. Тренодїа въ мїръ челоѡка вшедшаго а □всѣхъ, и Свойственных презрѣннаго. - [Въ Венеціи : кодъ Димитріа □еодосїа], 1762. - 8 стр.
Р18Ср I 37.2
6. Краткое да простое ѿ седмыхъ таинствахъ Оучителское наставленіе. Первѣе на т□тъ подалъ Захаріа Орфелінь. - [2. изд.]. - [Въ Венеціи] : в' новой Т□пографїй Грекоправославной [Димитріа □еодосїа], 1763. - Стр. 1-24
Р18Ср I 27.1
7. Ода На воспоминаніе вторагѡ Хр(и)с(то)ва пришестві□по Образѹ пѣсны Л'ва премѹдрагѡ Цар□Греческагѡ, Еллїнски Стїхами по Алфавитѹ Сложенна□а на славенски Г(о)с(по)диномъ Парѡеніемъ епископомъ, Приведенна□ Стїхами же Славенскими Захаріемъ Орфеліномъ..., Оустроенна□ - Второе [изд.]. - [Въ Венеціи] : в' новой Т□пографїй Грекоправославной [Димитріа □еодосїа], 1763. - Стр. 1-16
Р18Ср I 41.1

8. ВѢангеліа чтомаѢво с(вѢ)тый и великій четвертокъ. - [1. изд.]. - [Въ Венеціи] : НаходитсѢвъ' Типографіи Грекоправославной код' Димитріа Ѣеодосіа, [1764]. - Листови 1-47
P18Cp I 58.1
9. Мелодіа къ пролеѢю кою за 1765. лѢто сочинивши при желаню многолѢтства всѢмъ представлѢтъ З. О. въ новомъ СадѢ. - [Въ Венеціи : кодъ Димитріа Ѣеодосіа, 1764-1765]. - 11 стр.
P18Cp I 42.1
10. СѢтованіе наученнаго младаго человекѢ / изъ РусскогѢ на Сербскій Ѣзыкъ преведено ѢЗ. О. въ новомъ СадѢ. - [Въ Венеціи : кодъ Димитріа Ѣеодосіа], 1764. - 8 стр.
P18Cp I 43.1
11. Правила молебнаѢс(вѢ)тыхъ сербскихъ ПросвѢтителей. - [2. изд.]. - В'... МосквѢ [тј. Въ Венеціи : кодъ Димитріа Ѣеодосіа], 1765. - Листови [2], 1-194, [1] лист с таблом
P18Cp IV 14.1
12. ПѢснь историческаѢКако сѢ сербли съ тѢрци на Косовомъ Полю побили се, на коемъ Полю Сербска Майка КнѢза Лазара съ многима Сынми Сербскими изгѢбивши, и державе Сербске конечнѢ лишивши се горке сѢзе пролива. - [Въ Венеціи : кодъ Димитріа Ѣеодосіа, 1765]. - 16 стр.
P18Cp I 36.1
13. Латинскій букварь. - [Въ Венеціи : кодъ Димитріа Ѣеодосіа], 1766. - 47 стр.
P18Cp I 39.2
14. Первые начатки латинскаго языка то есть: М. Иоанна Ренія Донатъ, и ХрѢстофора Целларія Меньшій Лексиконъ, Съ ЛангѢевыми Школными Разговорами / на Славено-Сербскій языкъ преведены и изданы. - Въ Млеткахъ : [кодъ Димитріа Ѣеодосіа], 1767. - [8], 448 стр.
P18Cp I 35.1
15. Первое оученіе ХотѢемъ оучитисѢ книгъ писмены Славенскими называемое Букварь. - [1. изд.]. - [Въ Венеціи : кодъ Димитріа Ѣеодосіа, 1767]. - 96 стр.
P18Cp II 36.2
16. Славено-сербскій магазинъ то есть: Собраніе Разныхъ Сочиненій и Преводовъ, къ пользѢ и увеселенію служащихъ. - Год. 1, бр. 1 (1768). - Въ Венеціи : Въ Типографіи Славено-Греческой благочестивой Димитріа Ѣеодосіева, 1768. - 96 стр.
P18Cp I 1/1768.1

17. Житіє и славныя дѣла государя императора Петра Великаго самодержца всероссійскаго. Часть 1. - [1. изд.]. - Въ Венеціи : Въ Типографіи Димитрія Пеодозія, 1772. - [19], 400 стр.
P18Ср IV 1/1.1
18. Житіє и славныя дѣла государя императора Петра Великаго самодержца всероссійскаго. Часть 2. - [1. изд.]. - Въ Венеціи : Въ Типографіи Димитрія Пеодозія, 1772. - [2], 364 стр.
P18Ср IV 1/2.1
19. Житіє и славныя дѣла государя императора Петра Великаго самодержца всероссійскаго. Часть 1. - [2. изд.]. - Въ Венеціи : Въ Типографіи Димитрія Пеодозія, 1772. - [2], 400 стр.
P18Ср III 17/1.1
20. Житіє и славныя дѣла государя императора Петра Великаго самодержца всероссійскаго. Часть 2. - [2. изд.]. - Въ Венеціи : Въ Типографіи Димитрія Пеодозія, 1772. - [2], 360 стр.
P18Ср III 17/2.1
21. Исторія о житіи и славныхъ дѣлахъ великаго государя императора Петра Перваго самодержца всероссійскаго которую ... сочинилъ Захарія Орфелінь... Часть 1. - Въ Венеціи : Въ Типографіи Димитрія Пеодосія, 1772 [тј. 1774-79]. - [24], 400 стр., [40] листовъ с таблом
ИС IV 1/1.1
22. Исторія о житіи и славныхъ дѣлахъ великаго государя императора Петра Перваго самодержца всероссійскаго которую ... сочинилъ Захарія Орфелінь... Часть 2. - Въ Венеціи : Въ Типографіи Димитрія Пеодосія, 1772 [тј. 1774-79]. - [2], 364 стр., [18] листовъ с таблом
ИС IV 1/2.1
23. Житіє и славныя дѣла Петра Великаго самодержца всероссійскаго. [Томъ 2]. - [3. изд.]. - [Б. м.] : Печатано иждивеніемъ купцовъ Санктпетербургскаго Сергѣя Копнина и Иркутскаго Ивана Байбородина, 1774. - [1], 332, [4], [10] пресаивієних листовъ с таблом
P18Рс IV 24/2
24. Житіє и славныя дѣла Петра Великаго самодержца всероссійскаго. [Томъ 1]. - [3. изд.]. - [Б. м.] : Печатано иждивеніемъ купцовъ Санктпетербургскаго Сергѣя Копнина и Иркутскаго Ивана Байбородина, 1774. - [24], 367 стр., [19] пресаивієних листовъ с таблом
P18Рс IV 24/1
25. Новѣйшія славенскія прописы / написаль и вырѣзаль Захарія Орфелінь... - Въ Карловѣ Сремскомъ : [б. и.], 1776. - III, 12 листовъ
P18Ср II 20.1

26. Славенская и валахійская калліграфія или Наставленіе къ правилному писанію / сочиниль, написаль и рѣзаль Захарія Орфелінь... - Въ Карловцѣ Сремскомъ : [б. и.], 1778. - 17 листовъ
P18Ср IV 30.1
27. Вѣчный то есть □начала да конца міра трающій Календарь / написанъ Захаріемъ Орфеліномъ ... - [1. изд., 1. варијанта]. - Въ ... Віеннѣ : При Іосифѣ бл(а)городномъ □Курцбекѣ, Иллѣрическомъ Восточномъ Дворномъ Тѣпографѣ, 1783. - [2], 366 стр., [9] листовъ с таблом 2237
28. Вѣчный то есть □начала да конца міра трающій Календарь / написанъ Захаріемъ Орфеліномъ... - [1. изд., 2. варијанта]. - Въ ... Віеннѣ : При Іосифѣ бл(а)городномъ □Курцбекѣ, Иллѣрическомъ Восточномъ Дворномъ Тѣпографѣ, 1783. - [2], 366 стр., [9] листовъ с таблом АС II 27
29. Искусный подрѣмарь / Н(ы)нѣ первѣе на сербскомъ языкѣ списанъ Захаріемъ Орфеліномъ ... - [1. изд.]. - Въ... Віеннѣ : При Іосифѣ бл(а)городномъ □Курцбекѣ, Иллѣрическомъ Восточномъ Дворномъ Тѣпографѣ, 1783. - 494 стр.
P18Ср II 34.2
30. Вѣчный то есть □начала да конца міра трающій Календарь / написанъ Захаріемъ Орфеліномъ ... - [2. изд.]. - Въ... Віеннѣ : При Іосифѣ бл(а)городномъ □Курцбекѣ, Иллѣрическомъ Восточномъ Дворномъ Тѣпографѣ, 1789. - 366 стр., [9] листовъ с таблом
P18Ср II 73.1
31. Первое оученіе Хотѣемъ оучитисѣ книгъ писмены Славенскими, называемое. Букварь. - [2. изд.]. - [Б. м.] : иждивеніемъ Г. Марка □еодоровича Булгара родомъ изъ Разлога, 1792. - 101, [29] стр.
P18Ср II 37.1
32. Искусный подрѣмарь / на славено-сербскомъ языкѣ списанъ Захаріемъ Орфеліномъ ... - Второе и исправленое изданіе. - Въ Будинѣ градѣ : Печатанъ писмены Крал. Універсітета Венгерск., 1808. - 494 стр.
P19Ср II 945.1
33. Вѣчный то есть □начала до конца міра трающій Календарь / написанъ Захаріемъ Орфеліномъ. - Въ Будинѣ градѣ : Иждивеніемъ Тѣпографіи Кралевскаго Універсітета Пештанскаго, 1817. - 392 стр., [9] листовъ с таблом
P19Ср II 944.1
34. Мелодія или Стіхословіе, къ веселомъ пролећу / Блаженопочившымъ Захаріемъ Орфеліномъ у слогослычіе сложена. - Въ Будимѣ : Писмены Крал. Всеучилища Пештанскаго, 1818. - 14 стр.
P19Ср II 184.2

35. Мелодіа къ пролећью кою за 1765. лѣто сочинивши при желаню многолѣтства всѣмъ представлѣть З. О. въ новомъ Садѣ. - [Фототипско изд.]. - Нови Сад : Матица српска, 1950. - 11 стр.
Фототипско изд. из 1765. године.
I 8771
36. Плачь Сербіи Еѣже Сыни в' Различныѣ Государства разсѣписѣ/
Обѣвленный С.С.С. - [Фототипско изд.]. - Нови Сад : Матица српска, 1950. - 7 стр.
Фототипско изд. из 1761. године.
I 8575
37. Стѣваніе наѣченнаго младаго челоѣка / изъ Русскогъ на Сербскій
ѣзыкъ преведено ѣ З. О. въ Новомъ Садѣ. - [Фототипско изд.]. - Нови Сад
: Матица српска, 1950. - 8 стр.
Фототипско изд. из 1764. године.
I 8770
38. Тренодіа въ мѣрь челоѣка вшедшаго а всѣхъ, и Свойственныхъ
презрѣннаго. - [Фототипско изд.]. - Нови Сад : Матица српска, 1950. - 8
стр.
Фототипско изд. из 1762. године.
I 8654
39. Зрцало науке / Захарија Орфелин. - Нови Сад : Матица српска, 1952. - 72
стр.
II 431826
40. Славено-сербскій магазинъ то есть: Собраніе Разныхъ Сочиненій и
Преводовъ, къ пользѣ и увеселенію служащихъ. - [Фототипско изд.]. -
Нови Сад : Матица српска, 1960. - 96 стр.
Фототипско изд. из 1768. године.
ФгП I 3
41. Песме / Захарија Орфелин. - Нови Сад : Књижевна заједница Новог Сада,
1983. - 106 стр.
III 75296
42. Искусни подрумар / Захарија Орфелин. - Београд : Народна библиотека
Србије ; Горњи Милановац : Дечје новине, 1986. - 256, XLII стр.
Фототип. изд. : Панчево: Књижара Браће Јовановића, 1885.
II 444394
43. Бакрорези Захарија Орфелина / [предговор Слободан Милеуснић]. -
[Београд : б. и.], 2000. - [12] стр.
Ук II 8218

ЛИТЕРАТУРА

44. Zaharija Orfelin als Philolog / Tihomir Ostojić. - Berlin : Weidmann, 1909. - Str. 447-452.
P. o.: Archiv für Slavische Philologie ; Bd. 30, H. 3.
III 114023
45. Захарија Орфелин / написао Тихомир Остојић. - Београд : Српска краљевска академија наука и уметности, 1923. - 223 стр.
III 23074I
46. Захарија Орфелин као историчар / Никола Радојчић. - Сремски Карловци : [б. и.], 1934. - Стр. 253-280.
П. о.: Гласник историског друштва у Новом Саду; књ. 6, св. 3.
III 5301
47. Орфелиново Житије Петра Великога / Стеван Јосифовић. - [Нови Сад] : Матица српска, [1954]. - 8 стр.
П.о.: Зборник Матице српске за књижевност и језик; књ. 11, 1954.
III 10182
48. Једно непознато писмо Захарије Орфелина / Димитрије Кириловић. - Нови Сад : Матица српска, 1955. - Стр.: 241-244.
П. о.: Зборник Матице српске; Серија друштвених наука; св. 11, 1955.
III 14186
49. Око једне песме Орфелинове / Младен Лесковац. - [Б. м. : б. и.], 1956. - 19 стр.
П. о.: Годишњак Филозофског факултета, Нови Сад; св. 1, 1956.
III 11550I
50. О фармакомедицинској вредности биљака и "травних винах" у Орфелиновом "Искусном подрумару" / Јован Туцаков. - Нови Сад : Матица српска, 1964. - 55 стр.
П. о.: Зборник Матице српске за књижевност и језик; књ. 12/1, 1964.
III 19426
51. Захарија Стефановић Орфелин / Јован Скерлић. У : Српска књижевност у XVIII веку. - Београд : Просвета, 1966. - Стр. 222-241.
КМ II 680
52. Здравствени значај Орфелиновог "Искусног подрумара" / Јован Туцаков. - Београд : Научно дело, 1966. - 137 стр.
III 21504
53. Naš prvi časopis "Slaveno-serbskij magazin" / Triva Militar. - Beograd : Jugoslovenski institut za novinarstvo, 1969. - Str. 13-26.
P. o.: "Počeci štampe jugoslovenskih naroda".
III 68532

54. Орфелиново Житије Петра Великог. - Нови Сад : Библиотека Матице српске, 1972. - 115 стр., [3] пресавијена листа
Б III 440
55. Орфелин и терезијанске школске реформе / Страхиња К. Костић. - Нови Сад : Матица српска, 1973. - Стр. 219-235.
П. о.: Зборник Матице српске за књижевност и језик; књ. 21/2, 1973.
КМ III 1561

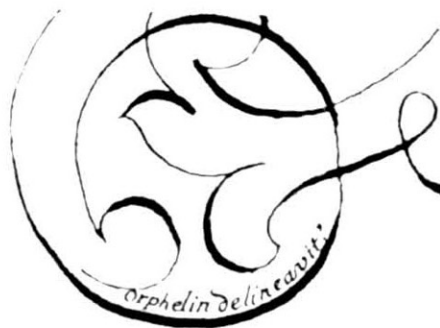
56. Захарија Орфелин и књижевност руског просветитељства / Мирјана Бошков. - Нови Сад : Матица српска, 1974. - Стр. 9-79.
П.о.: Зборник за славистику; бр. 7, 1974.
КМ III 1565
57. Захарија Орфелин и народна поезија / Лазар Чурчић. - Београд : Филолошки факултет, 1976. - Стр. [170]-177.
П. о.: Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор; књ. XLII, св. 1-4, 1976.
III 57792
58. Одломци из Орфелинова "Житија Петра Великог" у књизи Јоакима Вујића из 1833. године / Лазар Чурчић. - Нови Сад : Матица српска, 1976. - Стр. 327-329.
П. о.: Зборник Матице српске за књижевност и језик; књ. 24/2, 1976.
КМ III 693
59. Споменица о 250-годишњици рођења Захарије Орфелина. У: Библиотекар / главни и одговорни уредник Владимир Јокановић. - Београд : Друштво библиотечких радника Србије, 1949-. - Год. 28, бр. 3-4, (мај-август 1976), стр. 393-524.
БП II 217

60. Tip Orfelinova magazina i ruska periodika / Mirjana Boškov. - Novi Sad : Filozofski fakultet, 1979. - Str. 223-239.
P. o.: Zbornik radova Instituta za strane jezike i književnost; sv. 1.
KM III 182
61. Захарије Орфелин - Распеће са Лонгином и поштовање Христових рана у српској уметности XVIII века / Мирослав Тимотијевић. - [Нови Сад : Матица српска], 1985. - Стр. 223-234, [4] стр. са таблама
П.о: Зборник за ликовне уметности; књ. 21, 1985.
III 422544
62. Орфелинова "Историја Петра Великог" и одјеци идеје о Москви као трећем Риму / Мирјана Бошков. - Нови Сад : Матица српска, 1986. - Стр. 173-225.
П. о.: Зборник Матице српске за књижевност и језик; књ. 34/2, 1986.
KM III 1171
63. Захарија Орфелин стваратељ и страдатељ / Илија Мамузић. - Крушевац : Багдала, 1987. - 207 стр.
II 403417
64. Поезија Захария Орфелина на руском и сербском језицима / Лазар Чурчић. У: Руско-српске литературне везе / одговорни редактор Ју. Д. Белејева. - Москва : Наука ; Нови Сад : Матица српска, 1989. - Стр. 43-55.
III 200078
65. Die Deutsche Quelle des "Iskusni podrumar" von Zaharija Orfelin / H. Keipert. - Novi Sad : Matica srpska, 1990. - Str. 203-215.
P. o.: Зборник Матице српске за филологију и лингвистику; XXXIII, 1990.
III 114236
66. Српска уметничка ћирилица / Динко Давидов. - Београд : Просвета : Балканолошки институт САНУ : Библиотека града Београда, 1994. - 213 стр., [1] пресавијен лист
Б III 1078
67. Орфелиново Житије Петра Великог у праживоту Његошевог Горског вијенца / Владимир Отовић. У: Белешке на белинама Његошевих књига / Владимир Отовић. - Нови Сад : Библиотека Матице српске, 1994. - Стр. 40-56.
III 410448
68. Орфелин / Боривој Чалић. - Вуковар : Народна библиотека "Вуковар", 1995. - 47 стр.
I 41804

69. Неке руске и украјинске књиге код Срба у 17. и 18. веку / Душица Грбић.
У: Знакови старих књига / Душица Грбић. - Нови Сад : Библиотека
Матице српске, 2000. - Стр. 74-83.
III 424759
70. Захарија Орфелин / Динко Давидов. - Београд : Народна библиотека
Србије, 2001. - 90 стр., [53] стр. са таблама
III 427106

ФАКСИМИЛИ И ФОТОГРАФИЈЕ

71. Писмо Захарије Орфелина епископу Вићентију Јовановићу-Видаку,
писано у Темишвару 19. маја 1772. године (РОМС 25.002)
72. Писмо Захарије Орфелина игуману манастира Ремете, оцу Данилу,
писано у Сремским Карловцима 5. маја 1782. године (РОМС 18.727)
73. Писмо Захарије Орфелина оцу Петру, јеромонаху манастира Ремете,
писано у Новом Саду 20. јуна 1784. године (РОМС 18.728)
74. Извод из протокола умрлих Православне источне српске цркве, храма
Светога претече Јована у Новом Саду од 1785. године (РОМС М 3.448)

ЗАХАРИЈА ОРФЕЛИН
1726 - 1785

Издавач
Библиотека Матице српске
Нови Сад
Матице српске 1

Уредник
Миро Вуксановић

Аутори Каталога
Ксенија Светличић и Мирјана Брковић

Припрема
Ксенија Светличић

Умножавање
Атила Ач-Шанта

Повез
Милорад Родић

Тираж
90 примерака